

Pedagogia artei participative

Susține cultura
în educație

5 iunie 2015
Centrul cultural
AMBASADA
Timișoara

Moderator
MIHAELA MICHAILOV

“Tinerii se educă reciproc în spiritul transformării lor și a celor din jur.”

Este arta pentru tineri arta tinerilor sau e reflexul gândirii artiștilor adulți care cred că știu cel mai bine ce li se potrivește tinerilor? Este arta pentru tineri o artă care îi implică pe aceștia și îi reprezintă substanțial sau e terenul proiecției concepțiilor artiștilor?

Evenimentul *Pedagogia artei participative* a prezentat câteva proiecte artistice în care tinerii sunt parte consistentă din procesul de creație, urmate de o dezbatere despre metodologii și practici prin care tinerii sunt provocați să se implice în laboratorul de cercetare artistică, să devină voci ale creației colective, să se exprime și să se reprezinte. În viziunea Mihaelei Michailov, o artă a tinerilor este o artă a emancipării subiective și politice, prin care tinerii se educă reciproc în spiritul transformării lor și a celor din jurul lor.

Mihaela Michailov este dramaturg și critic de artele spectacolului. Este preocupată în special de teatrul socio-politic și de teatrul educațional. A inițiat diferite proiecte legate de teatrul în educație și a coordonat ateliere de scriere dramatică pentru copii și adolescenți. Este unul dintre inițiatorii Centrului de Teatru Educațional REPLIKA.

Înainte de a începe un proiect artistic cu tineri, este extrem de important ca inițiatorii proiectului să cunoască în profunzime dinamica grupului: cine sunt tinerii, din ce mediu provin, dacă și cum au fost implicați în diferite proiecte artistice.

Artistul generează un spațiu de exprimare și de implicare a tinerilor în realitățile lor, oferindu-le un mediu confortabil în care ceea ce simt să poată fi povestit, în care ceea ce trăiesc să poată fi împărtășit.

Spectacolele de teatru cu și pentru tineri trebuie să-i reprezinte în primul

rând pe aceștia, să pornească de la teme care le sunt aproape, de la întâmplări care le ating sensibilitățile.

Teatrul pentru tineri trebuie să facă auzite, în primul rând, vocile tinerilor care-și definesc prin problematica pe care o expun lumea căreia îi aparțin sau în care nu se regăsesc.

Teatrul pentru tineri n-ar trebui să fie al artiștilor care fac acest teatru, ci al tinerilor care îi dau consistența imediat-ului lor.

Mai multe informații:
www.culturaineducatie.ro

Teatrul e mediul cel mai flexibil pentru a crea solidarități și pentru a testa necesitatea de a fi empatic ca sursă de cunoaștere emoțională și învățare împreună.

Prin alegerea unei teme care îi vizează în mod direct, tinerii își pun întrebări despre societatea în care trăiesc și găsesc răspunsuri, uneori incomode, care le definesc dorințele și așteptările.

Activitățile artistice inițiate de profesori în școală au rolul de a „mobiliza” imaginația tinerilor, de a le activa creativitatea, de a-i face să-și descopere părți neștiute din ei, de a-i provoca să gândească liber fără presiunea unui lecții învățate pe dinafară, de a le crea o hartă afectivă în care își plasează teritoriile cele mai intime.

Pentru cei care vor să afle mai mult

Janusz Korczak, *Dreptul copilului la respect. Cum iubește un copil*, Editura Curtea Veche, 2012
Gianni Rodari, *Gramatica fanteziei*, Editura Humanitas, 2010
Ken Robinson, *O lume ieșită din minți*, Editura Publica, 2011

și alte recomandări pe site-ul www.culturaineducatie.ro/resurse-online

Proiecte prezentate

Centrul de Teatru Educațional Replika își propune educarea participării la viața de zi cu zi prin intermediul unor acțiuni teatrale în care toți cei care se implică propun idei, soluții, forme de lucru testate și selectate de către membrii echipei, în spiritul creativității de grup.

<https://www.facebook.com/CentruldeTeatruEducativ?fref=ts>

Copii răi de Mihaela Michailov. One-woman show cu Katia Pascariu. O producție Teatrul LUNI de la Green Hours (2011) Copii răi este un text-confruntare cu sistemele care ne cresc mari, care ne învață ce ar trebui să ne reprezinte și ce ar trebui să fim. Care fac din copilăria noastră un câmp minat de concurență. Care ne transformă în lideri înainte să ne lase să fim copii.

<https://www.youtube.com/watch?v=HTIkY2LRGrk>

Școala de vară de la Azuga (2012-2014) este un proiect de educație prin artă adresat copiilor din Azuga. Programul se adresează tuturor copiilor, indiferent de categoria socială din care provin sau de nivelul lor de

Profesorii resimt din ce în ce mai mult nevoia de îndrumare și de resurse adecvate pentru a putea să realizeze activități cu o dimensiune artistică. E nevoie de o colaborare strânsă între profesori și artiști.

Experiența artistică poate să ducă la rememorarea anumitor situații dureroase sau chiar traume. Pentru copiii implicați în acest demers de rememorare este necesar să existe competențele cuiva care poate de gestiona aceste emoții puternice atunci când apar. În astfel de situații este foarte utilă colaborarea cu un psiholog.

Proiectul *Susține cultura în educație* este finanțat prin granturile SEE 2009 – 2014, în cadrul Fondului ONG în România.

Continutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a granturilor SEE 2009 – 2014.

Pentru informații oficiale despre granturile SEE și norvegiene accesați www.eeagrants.org și www.fondong.fdsc.ro.

Fundația pentru
Dezvoltarea
Societății
Civile

pregătire. O atenție specială este acordată comunității de copii romi din jurul Sălii de Sport, în încercarea de a-i implica într-o activitate deopotrivă socială, recreativă și educațională.

<https://vimeo.com/64064513> și <https://azugascoaladevara.wordpress.com/>

Familia Offline de Mihaela Michailov, regia Radu Apostol. O producție a Asociației Culturale Replika și a Teatrului Foarte Mic. Spectacolul de teatru Familia Offline este un spectacol-mărturie despre una dintre cele mai dezbătute și acute probleme din România: situația copiilor rămași singuri în țară sau în grija unui aparținător, ca urmare a migrației părinților.

Spectacolul face parte din proiectul de teatru educațional Copiii migrației care mizează pe creativitatea și imaginația "copiilor-artiști" în atingerea unor subiecte sensibile din societate.

<https://vimeo.com/69573367>